

Voor meer info over
veilig werken, kijk op
www.agroarbo.nl

Veilig werken in een rioolsleuf

Tips en vuistregels voor de toolboxmeeting

Het werk in een (riool)sleuf is niet zonder risico's. Zorg dat je weet wat je moet doen en stel je eigen veiligheid en die van anderen voorop. Zorg dat je altijd kunt vluchten uit een sleuf en doe er alles aan om te voorkomen dat de sleuf instort. Een goede voorbereiding is hierbij belangrijk, maar ook tijdens het werk moet je continu beoordelen of het veilig is.

VOORBEREIDING

- Ga nooit aan het werk zonder Klic-melding.
- De steilheid van het talud wordt bepaald door de grondsoort en de samenstelling van de grond. De breedte van de sleuf is afhankelijk van de diepte. Op de webpagina <https://agroarbo.nl/catalogus/werken-in-putten-en-sleuven> wordt beschreven welke breedte en steilte moet worden gehanteerd.
- Beoordeel ook of sleufbekisting of damwanden nodig zijn. Dit moet als er dieper wordt gegraven dan één meter en als er niet onder een veilig talud kan worden gegraven.
- Beoordeel of bronbemaling nodig is om de kans op inzaken te verkleinen.

MAAK EEN VEILIGE WERKPLEK

- Zorg ervoor dat de weg is afgezet volgens CROW 96 B. Maak de afzetting zo dat het verkeer geen risico vormt voor de mensen die aan het werk zijn. Een goede afzetting kan het lawaai en de uitlaatgassen voor jou en je collega's sterk verminderen.
- Voorkom dat tijdens werkzaamheden derden of voertuigen in de sleuf terecht komen door afzettingen, waarschuwborden, verkeersbarrières of een doorstekende damwand. Breng een markering aan op ruime afstand van de ontgraving.
- Zorg voor ten minste twee uitgangen oftewel ontsnappingsmogelijkheden door ladders te plaatsen. Let erop dat ze stabiel staan en hoog genoeg zijn.
- Voorkom elektrocutie. Zorg ervoor dat kabelhaspels niet in de sleuf kunnen vallen door ze evenwijdig aan de sleuf te plaatsen.
- Voorkom instortgevaar door bronbemaling, door (schuivende) sleufbekisting of door onder een veilig talud te werken.
- Voorkom inkalven van het talud: houd voor het plaatsen van materiaal en machines een minimale afstand van vijftig centimeter aan tot aan de rand van de ontgraving.

VEILIG HIJSEN

Bekijk hiervoor de toolbox over hijsen of bekijk op <https://agroarbo.nl/catalogus/hijswerkzaamheden> de arbo-catalogus over hijsen. Gebruik geleidetouwen of speciaal hijsgereedschap bij het plaatsen van rioolbuizen en kolken. Gebruik alleen hijshaken die zijn voorzien van een veiligheidsklep. Hijs nooit boven personen en werk nooit onder lasten.

GASSEN EN DAMPEN

In een put of sleuf kunnen zich door lekkages gassen en dampen ophopen die zwaarder zijn dan lucht. Dat maakt dat het werken in putten en sleuven soms wordt beschouwd als het werken in een besloten ruimte. Dit vraagt extra maatregelen, bijvoorbeeld continu meten! Om te voorkomen dat een besloten ruimte ontstaat, kan de sleuf worden verbreed door de wanden schuin af te graven in plaats van recht. Daarnaast kan de toegankelijkheid worden vergroot. Neem je rare geuren waar, verlaat dan de sleuf en neem contact op met je leidinggevende.

*Alle toolboxes zijn ook digitaal te gebruiken via de Veilig Vakwerk-dienst.
Ga voor meer informatie naar www.veiligvakwerk.nl.*

PERSOONLIJKE BESCHERMING

Zorg ervoor dat persoonlijke beschermingsmiddelen je beschermen. Veiligheidsschoenen, handschoenen en een helm zijn noodzakelijk. Als er aan een bestaande riolering moet worden gewerkt, zorg er dan voor dat je niet ziek wordt van eventuele ziekteverwekkers door waterdichte bescherming. Houd water en zeep in de buurt.

TIPS EN VUISTREGELS

- Graaf nooit zonder Clic-melding. Je moet weten waar eventuele kabels en leidingen liggen.
- Zorg van tevoren voor de juiste gereedschappen en materialen.
- Gebruik bronbemaling als dat nodig is.
- Werk je op een meter diepte of dieper? Zorg dan voor een veilig talud, bekisting, damwanden of een grondkerende constructie.
- Maak de sleuf breed genoeg en haal voldoende wegverharding weg. Zorg ervoor dat er een vrije strook van ten minste vijftig centimeter naast de sleuf is om inkalven te voorkomen.
- Zorg voor goede vluchtmogelijkheden.
- Bescherm jezelf tegen de weersomstandigheden. Maak gebruik van een tent of zeil tegen regen, sneeuw, hagel of zon.
- Rook niet tijdens werkzaamheden in sleuven. Dit kan brand of een explosie veroorzaken.
- Gebruik een veilige loopplank bij het oversteken van een lange, brede sleuf.
- Is het te gevaarlijk voor jezelf of anderen? Neem contact op met je werkgever en stop het werk.

TEKST: **Corina van Zoest-Meester**, adviseur arbo

FOTO: Stigas

CAO & ZO

Slapende dienstverbanden laten slapen?

Na twee jaar ziekte geldt er geen opzegverbod meer, er is dan een mogelijkheid om het dienstverband te beëindigen. Soms wordt er bewust of onbewust voor gekozen om een dienstverband slapend te houden.

Bij ontslag op initiatief van de werkgever heeft een werknemer recht op een transitievergoeding. Dit geldt ook als de werknemer de laatste twee jaar ziek is geweest. Deze transitievergoeding wordt vaak beschouwd als een zware financiële last, omdat het loon ook al 104 weken is doorbetaald en de re-integratiekosten voor rekening van de werkgever komen. De loonbetaling stopt na 104 weken, maar als een werkgever geen actie onderneemt blijft het dienstverband bestaan (slapend dienstverband). Dit is niet altijd bekend bij werkgevers, vandaar dat ook onbewust dienstverbanden in stand blijven. Maar soms vindt een werkgever het ook niet eerlijk dat hij nog een transitievergoeding moet meegeven aan zijn werknemer. Dan kan de werkgever er bewust voor kiezen om het dienstverband in stand te laten.

De vraag die ons allen bezig houdt is: kan een werknemer een werkgever dwingen om het dienstverband te beëindigen?

In de wet is daar nu niets over te vinden. Toch proberen werknemers, via een gang naar de rechter, om de werkgever hiertoe aan te zetten. Eerder al gaf een kantonrechter een werknemer geen gelijk. Er is sindsdien echter wel iets veranderd. Immers in de Staatscourant is een regeling gepubliceerd die maakt dat een werkgever een betaalde transitievergoeding na 104 weken ziekte kan declareren bij het UWV. Maakt dat de uitslag van een rechtszaak anders? Inmiddels ligt er een uitspraak van een rechter die vond dat een terminale patiënt recht had op de transitievergoeding op grond van goed werkgeverschap.

Onlangs meldde zich een werknemer bij de rechtbank Limburg met het verzoek om zijn dienstverband te beëindigen en een transitievergoeding toe te kennen. De rechter in Limburg heeft aan de Hoge Raad gevraagd hier nu een oordeel over te vellen. Wanneer deze een uitspraak doet is niet bekend. Laat u dus niet te snel overhalen om een transitievergoeding te betalen en al helemaal niet "omdat het in de wet staat", want daar zijn de meningen dus nog over verdeeld.

Chaira Klein, juridisch medewerker
arbeidsmarkt CUMELA Advies